

T.C.
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

Çarşamba İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi

Tarih Bölümü

Eskiçağ Tarihi I

Neolitik Dönem

10. Hafta

özenilen üniversite

İnsanların bir milyon yılı aşkın bir süre avcı-toplayıcı ve göçebe yaşamından sonra tarım yapmaya, hayvan evcilleştirmeye ve sabit köyler kurmaya başladığı Neolitik Çağ 6 bin yıl gibi uzun bir zaman sürmüştür. Bu döneme kadar doğaya bağımlı olan insan bu dönemden sonra doğaya hükmetmeye başlar. Bu dönem Çanak Çömlekli Neolitik Dönem ve Çanak Çömleksiz Neolitik Dönem olmak üzere ikiye ayrılmaktadır.

Çanak Çömlekli Neolitik Dönem: MÖ 7 bin yıllarından itibaren kap kacağın insan yaşamına girdiğini görmekteyiz. Kilin belirli işlemlerden geçirilerek şekillendirilmesinden sonra ateşte pişirilerek sertleştirilmesiyle kap kacağın elde edilmesi insanlık açısından basit bir yenilik olmaktan ziyade önemli bir toplumsal gelişimin yansımasıdır. Bu yenilik, çiftçiliğe dayalı örgütlü köy yaşansının açık bir yansımasıdır. MÖ 7000 – 5500 yılları arasındaki dönemi kapsayan Çanak Çömlekli Neolitik Çağ'ın sonunda avcılık artık beslenme için yaşamsal önemde olmaktan çıkar, günümüzde olduğu gibi boş zaman uğraşısı haline gelir. Bu dönemde başta buğday ve arpa olmak üzere mercimek ve baklagillerin yoğun olarak ekildiği biçildiği görülür. Tarımsal anlamda görülen bu gelişmeler neticesinde insanların hayatlarını sürdürebilmek için ihtiyaç duydukları besin maddelerini üretmesi ve depolayabilmesi durumu her birey için daha fazla boş zamana sahip olma anlamına gelmekteydi. Bu boş zaman da teknolojik gelişimlerin, icatların ve buluşların önünü açmaktadır. Ayrıca bu örgütlü toplum içerisinde yönetici ayrıcalıklı bir sınıf da ortaya çıkmaya başlamıştır. Tüm bu toplumsal yeniliğin temelinde *artı ürün* bulunmaktadır.

Seçilmiş Kaynaklar:

ArkeoAtlas Dergisi, Özel Sayı 1.

Mehmet Özdoğan, Türkiye’de Neolitik Dönem Cilt I-II.

